

»Kot da nič ne vemo, smo slepi in ničesar nočemo videti«

Ljubljanapolis: Z Aigul Hakimovo o gibanju za svobodo, mejah, tehnokratih in radikalizaciji.

Objavljeno 5. oktober 2015 18.28

Ljubljanapolis

Mo. Z., Ljubljana

Aktivistka za pravice migrantov, stalna članica Socialnega centra Rog in zdaj tudi Protirasistične fronte, je prepričana, da so begunci odprli oči Evropi. Po njenem so »resnično močno osvobodilno gibanje«, ki opozarja na pravico do bivanja in svobodo do gibanja. V Biškeku, glavnem mestu Kirgizije, je Aigul Hakimova končala študij mednarodnih odnosov in diplomacije ter leta 2001 prišla na doktorski študij v Ljubljano. Danes se tu, kot pravi, ne počuti kot tujka, toda tudi kot doma ne. Ne vleče je v domače kraje, hkrati pa tudi življenju v tujini ne pripisuje kakšnega posebnega pomena. Je tukaj, pravi, in to je to.

V enem od intervjujev ste se vprašali, zakaj bi se morali bati tega, da se populacija malo spreminja in kroži okrog sveta. Zakaj, torej?

To sem sama že naredila, s tem ko sem se preselila v Slovenijo. Imam otroka z nekom, ki se je rodil osem tisoč kilometrov od vasi, v kateri sem se rodila sama. Zdaj živiva v neki tretji državi. Ljudje odhajajo in bežijo iz različnih razlogov. Najhujši je ta, ki je v beg pognal Sirce, in to je vojna. Sama, recimo, pa prihajam iz tradicionalne družbe, kjer je vloga ženske jasno opredeljena, tako kot tudi moškega. To me je vedno motilo, in zato sem iskala načine, da odidem in poskusim živeti sama, zunaj teh patriarhalnih vezi. Nisem se hotela podrediti vlogi, ki mi je bila predpisana ob rojstvu v tisti družbi.

Mislím, da imajo tudi begunci oziroma njihovo osvobodilno gibanje emancipacijski potencial. Hkrati se oblikujejo različna gibanja, kot je tudi Protirasistična fronta v Sloveniji, in to je dobra emancipacija. Ker če zdaj ne izkoristimo trenutka, da se radikaliziramo in postanemo borci za odprte meje, preostane le še druga radikalizacija, in to je za zaprte meje in ksenofobijo. Begunci so nam pokazali, kako se je treba boriti proti zapiranju in postavljanju

meja. Gibanje je protirasistično tudi zato, ker se vsi skupaj borimo proti strukturnemu podrejanju v kapitalizmu.

Treba se je boriti proti mejnemu režimu Evropske unije, ne pa kar sprejemati to, da se zapiramo vase in hočemo zase ugodje in lagodje. Vendar tu žal ni nikakršne politike, vse je videti zelo tehnokratsko. Če ni tehnokratsko, pa je nacionalistično. Poglejte Milanovića ali Orbána. Cerar pa je tehnokrat, ki ne vodi nobene politike. Na mejo postavi specialno enoto policije, in to je to.

Lahko pa je tudi to politika.

Ja, to je ista politika, ki se jo gre Evropska unija in pomeni orbanizacijo. Madžarska je dejansko ogledalo dogajanja v evropskih institucijah. Samo pogledajte, kaj sprejemajo v zadnjega pol leta. Še bolj zapirajo zunanje meje in krepijo nadzor.

Je oblikovanje Protirasistične fronte odgovor na to?

Fronta je nastala, ko se je začelo nasilje nad begunci na grško-makedonski meji. Z migracijami se ukvarjamo že leta, in ko to opazuješ, si rečeš, da tako ne more biti. Organizirali smo nekakšen javni posvet na ulici, da vidimo, kje smo. Ni nam bilo vseeno, hoteli smo pokazati jezo, obup in hkrati upanje. Zdaj je fronta postala velika platforma, ki deluje tudi na fizičnih mejah. Vsak dan pošljemo en kombi z različnimi stvarmi na hrvaško-srbsko mejo. Preden pridejo begunci do zbirnega centra v Opatovcu, je to nekakšna nikogaršnja zemlja, kjer pravzaprav ni nobene pomoči. Hkrati se bliža zima in otroci so pogosto v sandalih. Vidi se, da pridejo povsem nepripravljeni, zato jim je pomembno čim prej pomagati. Slovenci bi se morali spomniti izkušnje z begunci iz BiH. Kje je ostala? Tudi takrat sicer ni bilo vse rožnato, toda pred dvajsetimi leti ste bili priča veliko večjemu številu beguncev, zdaj pa se zdi, da nič ne vemo, smo slepi in ničesar nočemo videti.

V fronti hkrati odpirate vprašanja azilnih politik v EU in tako imenovano begunsko krizo postavljate v kontekst vojn.

Festival odprtih meja je bil prav to, politični odgovor. Tudi odgovor tistim političnim silam, ki se napajajo iz sovraštva do beguncev. Morda ne neposredno, ampak se napajajo iz strahu, da bodo odprte meje povzročile islamizacijo in degradacijo lokalne kulture. Prvi shod fronte je bil nekakšen preizkus, kako se bosta odzvali Ljubljana in vsa Slovenija. To je bilo resnično demokratično zborovanje od spodaj, na katerem je bilo nekaj tisoč ljudi. Festival je tudi odgovor na izključevalni diskurz, ki prihaja predvsem z desne.

Ko nekoga, ki pride v drugo državo, obravnavaš kot Drugega, ne moremo govoriti o multikulturalizmu, ampak se ta razvija samo v kapitalističnem in potrošniškem smislu, in ne v smislu medsebojnega učenja in emancipacije. S festivalom, ki smo ga zastavili kot interkulturalna manifestacija, pa smo hoteli pokazati, da ta družba ni homogena, ni ksenofobna in ne rasistična. Je pa treba narediti še veliko, da ksenofobni in rasistični diskurz ne bo prevladal, da se ta družba ne bo zaprla vase, da ljudje ne bodo živeli v strahu in da se ne bomo pustili zavajati. Boj za svobodo gibanja je zato pomemben, ker se upira hierarhizaciji in izkoriščanju delavskega razreda, katerega vse večji del so prav migranti in begunci.